

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL INSULAR DE MENORCA

774

Consell Executiu. Incoació de l'expedient de delimitació de l'entorn de protecció de la zona arqueològica que comprèn els monuments anomenats necròpolis de Calescoves i es Castellet de Calescoves (Alaior)

Es fa públic que el Consell Executiu del Consell Insular de Menorca, en sessió ordinària de dia 29 de desembre de 2014, va adoptar el següent acord:

Primer.- Incoar l'expedient de delimitació de l'entorn de protecció dels monuments anomenats necròpolis de Calescoves i es Castellet de Calescoves (Alaior), segons la planimetria adjunta i amb la descripció següent:

Identificació dels béns que són objecte de delimitació

Es proposa la delimitació de l'entorn de protecció de la zona arqueològica que comprèn els monuments anomenats necròpolis de Calescoves i es Castellet de Calescoves.

Es Castellet

Consell Insular de Menorca: 07002-55-000027-CCO 02

Govern de les Illes Balears: 7002-2-2-51-001549-0

Ministeri de Cultura: R-I-51-0003151-00000

Coordenades UTM: 597678-4113279

Calescoves

Consell Insular de Menorca: 07002-55-000002-CCO 01

Govern de les Illes Balears: 7002-2-2-51-000019-0

Ministeri de Cultura: R-I-51-0003150-00000

Coordenades UTM: 598028-4413344

Els números de les finques afectades d'acord amb el cadastre són els següents:

- 07002A013000150000GT

- 07002A013000190000GK

- 07002A013000200000GM

Situació del bé que és objecte de delimitació

S'hi accedeix des de la carretera Me-12, de Maó a Cala en Porter. En el punt quilomètric 10, hi ha un desviament a l'esquerra. Seguint el camí de Biniedrís fins a la mar, s'arriba a la necròpolis. El camí està en molt males condicions.

Per arribar a l'assentament costaner i el pou, s'ha d'anar caminant des de la cala de Calescoves o des de la urbanització de Cala en Porter, pel camí que discorre per la vorera.

Descripció de la zona monumental i estat de conservació

S'estableix un perímetre monumental, delimitat en el plànol amb retxat de color lila, que abraça la necròpolis costanera i part dels barrancs de Son Domingo i Biniedrís.

També s'hi inclou la porció de terra on se situa es Castellet, el pou i la seva muralla. Així s'aconsegueix incloure tots els hipogeus i coves naturals que conformen la gran necròpolis de Calescoves i el cap costaner anomenat es Castellet, formant una gran zona arqueològica. La línia que assenyalava l'entorn de protecció monumental segueix la mateixa línia que marca la delimitació de Costes, de competència estatal.

La necròpolis té més de 90 hipogeus i coves d'enterrament situades en els penyals dels barrancs de Biniedrís i Son Domingo amb una altura d'entre 30 i 45 m. La cala està formada per la desembocadura a la mar dels dos barrancs.

Presenta diferents tipus de tombes, que abracen un període des del talaiòtic bronze (1200-750 aC) fins al talaiòtic ferro (750-123 aC).

COVES NATURALS

Algunes presenten mur ciclopi de tancament fins i tot amb portal format per tres grans pedres. Alguns objectes recuperats a les excavacions arqueològiques són coetanis i iguals que els localitzats a les navetes d'enterrament. Són tombes col·lectives en què el ritual funerari desenvolupat és la deposició dels difunts en posició fetal acompanyats d'alguns objectes de bronze i os. Devora el mur s'hi dipositaven ofrenes dins vasos ceràmics troncocònics i de perfil en S. El període d'utilització es remunta als segles XI-X aC i perdura fins al segle viii aC, moment en què coincideixen amb les tombes d'hipogeus o coves artificials més antigues.

HIPOGEUS DEL TALAIÒTIC BRONZE

Coves artificials d'una sola cambra, de planta ovalada, portal semicircular o rectangular apaïsat, sostre baix pla o amb una lleugera volta. S'ubiquen a certa altura respecte del terra (entre 2 m i 20 m). La seva utilització abraça el període entre el s. IX aC i el s. VII aC. Entre els objectes localitzats durant les excavacions n'hi ha que també es documenten a l'interior de les navetes i de les coves naturals.

Els aixovars presenten certa riquesa i varietat en els objectes de bronze: pectorals, torques, banyes de bou, armes i els primers objectes de ferro. Se segueix el mateix ritual d'enterrament que a les coves naturals.

HIPOGEUS DEL TALAIÒTIC FERRO

Coves artificials de cambra ampla i compartida mitjançant columnes i pilastres, portal rectangular vertical, pati exterior excavat a la roca i sostre pla. Són de fàcil accés, no s'ubiquen a zones de difícil accés com els anteriors. Els aixovars dipositats són molt variats i abunden els objectes de ferro (ganivets, espases, fulles semicirculars, estisores). Els objectes de bronze són menys freqüents i tenen la característica de ser elements significatius o de prestigi (bastons de comandament, collars de cadena, torques i braçalets).

S'empren dos rituals funeraris: els enterraments en taüts de llenya i els enterraments amb calç. Les ofrenes animals són molt significatives, amb el dipòsit d'una gran quantitat de vèrtebres caudals de bou i de "taps" formats amb els caps del fèmur del bou. Les tombes segueixen essent col·lectives però els aixovars mostren individus amb una major riquesa d'objectes.

També cal destacar, devora la platja de Biniedris, l'anomenada cova dels Jurats, una gran cova natural retocada, a l'entrada de la qual es localitzen tota una sèrie d'inscripcions d'època romana en què es ret culte a la deessa Roma.

MURALLA

A la zona coneguda amb el nom des Castellet de Calescoves s'hi localitza una muralla de parament ciclopi que tanca el promontori entre la cala de Son Domingo i la mar, formant un recinte aproximat de planta quadrangular, a l'interior del qual s'observen estructures disperses molt mal conservades. Té una longitud aproximada de 208,5 m per uns 4 m de gruix. S'observen "garites" i adossaments per la part interna.

POU

Excavat a la roca mare, forma un corredor d'accés d'1 m d'amplada aproximadament, amb 45 escalons que arriben fins a la capa freàtica d'aigua dolça, aproximadament a uns 14 m de profunditat, sobre un promontori rocós.

ANCORATGE

En el fons submarí de la cala s'hi documenta un ancoratge del qual s'han documentat restes des del segle VI aC fins ben entrada la romanització.

Descripció de la delimitació de l'entorn

El perímetre de protecció (línia vermella, en traçat discontinu) es planteja al voltant de la zona monumental. S'inicia des de la línia de costa des Castellet (fita núm. 1, UTM 597557,064-4413174,326), en paral·lel a la muralla ciclòpia, i parteix en línia recta en direcció nord cap al barranc de Son Domingo per damunt d'una paret seca (fites núm. 2 UTM 597580,968-4413295,285, núm. 3 UTM 597594,391-4413397,029, núm. 4, UTM 597632,288-4413483,35 i núm. 5, UTM 597640,241-4413511,218). A partir de la fita núm. 5 es dirigeix, també per damunt d'una paret de pedra seca, en direcció nord-oest per damunt de la cota del barranc de Son Domingo (fita núm. 6 UTM 597630,417-4413527,351) fins a arribar a la fita núm. 7 UTM 597573,89-4413585,517, on torna a agafar un tram en direcció nord (fites núm. 8, UTM 597582,809-4413621,021, núm. 9 UTM 597582,838-4413636,363 i núm. 10 UTM 597592,095-4413664,538). Des d'aquest punt la línia travessa el barranc en direcció nord-est, fins a la fita núm. 11 UTM 597689,832-4413737,71, des d'on torna a dirigir-se cap a l'est fins a la fita 12 UTM 597752,944-4413720,468, des d'on baixa direcció sud i sud-est passant per les fites 13 UTM 597744,74-4413695,867, 14 UTM 597751,051-4413688,508, 15 UTM 597727,489-4413649,189, 16 UTM 597725,247-4413638,649, 17 UTM 597728,403-4413599,33,

18 UTM 597739,763-4413574,729, 19 UTM 597766,691-4413561,482, 20 UTM 597788,359-4413557,907, 21 UTM 597798,667-4413555,384, 22 UTM 597805,82-4413548,235, 23 UTM 597811,29-4413541,297 i 24 UTM 597857,992-4413539,194. En aquest punt enllaça amb el Camí de Cavalls, des de la fita núm. 25 UTM 597858,056-4413545,132 fins a la fita 32 UTM 598106,594-4413601,04. A partir d'aquest punt la línia continua en direcció nord fins a la fita núm. 33 UTM 598126,877-4413653,133, des d'on torna a baixar en direcció est fins a enllaçar amb una paret seca que baixa cap al barranc de Biniedrís fins a la fita 34 UTM 598165,087-4413640,951. A partir d'aquesta, la línia discorre per damunt d'una paret seca en direcció nord, fins arribar a la fita 37 UTM 598171,069-4413765,638, on travessa tot el barranc de Biniedrís en direcció Est fins a les fites 38 UTM 598496,269-4413679,318, 39 UTM 598591,518-4413660,491 i 40 UTM 598651,937-4413637,757. Des d'aquest punt es dirigeix en direcció sud (fites núm. 41 UTM 598624,13-4413610,863 i 42 UTM 598612,941-4413592,291) fins a la fita núm. 43 UTM 598609,544-4413575,117, on enllaça amb una paret seca fins a la fita 44 UTM 598611,342-4413490,445. Des de la fita 45 UTM 598607,946-4413484,055 fins a la fita 47 UTM 598563,99-4413471,474 discorre en direcció oest per damunt d'una paret seca, des d'on torna a girar en direcció nord-est passant per les fites 48 UTM 598560,193-4413464,684, 49 UTM 598551,202-4413479,661, 50 UTM 598541,012-4413490,445, 51 UTM 598531,222-4413496,835 i 52 UTM 598478,355-4413511,768, seguint un tram del Camí de Cavalls. Des de la fita núm. 52 es dirigeix en direcció sud-oest cap a la fita núm. 53 UTM 598313,466-4413431,93, per on discorren alguns trams de paredats de pedra (fites núm. 54 UTM 598242,613-4413293,033), fins a arribar a la fita núm. 55 UTM 598077,411-4413051,75, on torna a girar cap al nord-oest fins a arribar a la mar per fora d'un petit canaló (fites núm. 56 UTM 598060,818-4413062,627 57 UTM 598033,819-4413077,443, i 58 UTM 597951,448-4413106,642).

Titulars del dret de propietat

El límit del perímetre monumental es troba dins les propietats de:

- INRENT SA (Son Domingo) (referència cadastral 07002A013000150000GT polígon 13 parcel·la 15) (finca registral núm. 3890, tom 940, llibre 128, full 250)
- Senyora Mercedes Orfila (Biniedrís de Baix Nou) (referència cadastral 07002A013000190000GK polígon 13 parcel·la 19) (finca registral núm. 2818, tom 1979, llibre 266, full 13)
- JCP Serveis Assessorament Jurídic (Lloc Nou des Fasser) (referència cadastral 07002A013000200000GM polígon 13 parcel·la 20) (finca registral núm. 4385, tom 1739, llibre 226, full 178)

Els límits de l'entorn de protecció són dins les mateixes finques dels titulars anteriors.

Criteris bàsics que, amb caràcter específic, han de regir les intervencions sobre l'entorn

Les intervencions dins tota la zona delimitada han d'anar encaminades a la protecció, la investigació, l'estudi i la valoració del bé.

Totes les intervencions dins la zona delimitada necessiten l'autorització del Consell Insular

Dins la zona del jaciment arqueològic, assenyalada com a perímetre monumental (línia contínua en color lila i retxada), no es permeten altres activitats que les d'investigació, recerca, restauració i consolidació dels monuments. Es permetran tasques de manteniment, conservació, reparació i ús de les cases i els habitatges ubicats dins la zona monumental.

Dins la zona de delimitació de l'entorn es permet llaurar i dur a terme tasques forestals i agroromaderes, així com totes les que permetin el PGOU del municipi d'Alaior i el Pla territorial de Menorca. Es permeten tasques de conservació, reparació i manteniment de les construccions que hi hagi en el lloc, i els seus usos, i totes aquelles que estiguin d'acord amb la normativa urbanística del municipi.

Segon.- Notificar l'acord al Registre de Béns d'Interès Cultural de la CAIB als efectes de la seva comunicació al Registre General de Béns d'Interès Cultural per a la seva anotació preventiva.

Tercer.- Notificar l'acord a l'Ajuntament d'Alaior i als propietaris dels terrenys afectats perquè, durant el termini de 15 dies, puguin presentar les al·legacions que estimin oportunes, de conformitat amb el que estableixen l'art. 8 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, i l'art 58.1 de la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener.

Quart.- Sol·licitar a l'IME l'informe previst en l'art. 9.1 a i d'acord amb l'art. 96 de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears.

Cinquè.- Publicar l'acord en el BOIB i en el BOE als efectes d'informació pública, de conformitat amb allò que preveu l'art. 86 de la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Maó, 15 de gener de 2015

El secretari del Consell Executiu

Octavi Pons Castejón

ANNEX

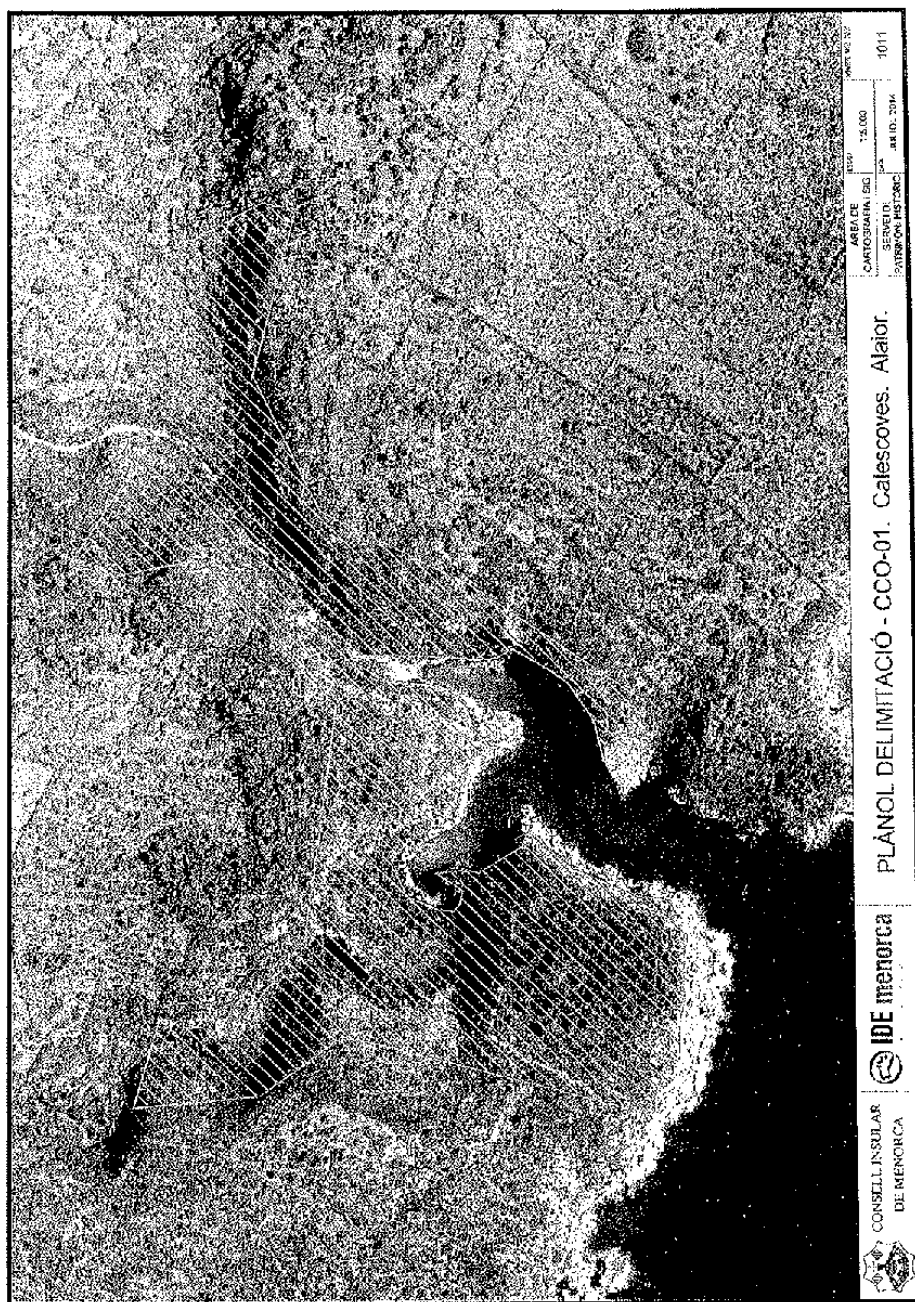
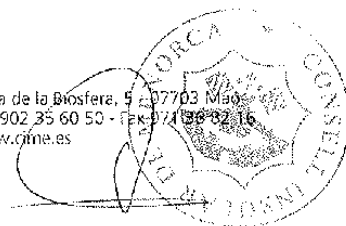
**PLÀNOL DE DELIMITACIÓ DE L'ENTORN DE PROTECCIÓ DE LA ZONA ARQUEOLÒGICA QUE COMPREN ÈLS
MONUMENTS ANOMENATS NECRÒPOLIS DE CALESCOVES I ES CASTELLET DE CALESCOVES (ALAIOR)**

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

Plaça de la Biosfera, 5 - 07703 Mao
Tel. 902 35 60 50 - Fax 971 38 82 16
www.cime.es

PLÀNOL DELIMITACIÓ - CCO-01. Calescoves. Alaior.

IDE menorca

CONSELL INSULAR DE MENORCA

ÀREA DE CARTOGRAFIA SIG	15.00	4011
SERVIDOR	15.00	4011
EXTENSIÓ TOTAL	15.00	4011